

Asia: VN/538/2019-422

Ehdotukset jätealan asetuksiksi (EU:n jätesäädöspaketti)

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset (luku 2)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 2 ja sen perusteluista.

10 § Jätteen keräys, Kohta 5)

Pykälän kohdassa 5) on annettu velvoite jäteastioiden tyhjentämisestä riittävän usein. Samaan kohtaan voitaisiin lisätä jäteastioihin rinnastavat kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien saostussäiliöt, pienpuhdistamoiden saostustilat ja muut vastaavat säiliöt, joihin kertyy jätteeksi luokiteltavaa saostussäiliölietettä. Lietesäiliöiden tyhjentämiselle olisi suositeltavaa asettaa valtakunnalliset vähimmäisvaatimukset, jotka yhtenäistäisivät käytäntöjä ja antaisivat selkänöjaa yksityiskohtaisempien määräysten antamiselle esim. kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä. Lähtökohtana minimivaatimusten antamiselle voisi olla esimerkiksi se, että lietesäiliöt on tyhjennettävä ympäristönsuojelulain 157 §:n mukaisten kiinteistön jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeiden edellyttämällä tavalla. Lietesäiliöiden säännöllinen tyhjentäminen on välttämätöntä kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien toiminnan varmistamiseksi.

12 § Jätteen pienimuotoinen käsittely kiinteistöllä.

Ehdotuksessa esitetyn kaltaisia säännöksiä pienimuotoisen käsittelyn edellytyksistä on nykyisin yleisesti käytössä kuntien jätehuoltomääräyksissä. Asiasta säättäminen asetustasolla on tarpeen vähimmäisvaatimusten asettamiseksi ja käytäntöjen yhtenäistämiseksi maanlaajuisesti.

Luonnoksessa mainittujen jätteiden pienimuotoisen käsittelyn ehdoksi on syytä lisätä se, että käsittelyprosessin seurauksena syntyvät tuotteet, kuten esimerkiksi valmis kompostimulta, on mahdollista hyödyntää suunnitelmallisesti ja omatoimisesti jätteen syntypaikalla. Pienimuotoisen käsittelyn salliminen ei saisi johtaa siihen, että esimerkiksi syntyvälle kompostimullalle ei ole todellista aitoa hyötykäyttöä.

Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen (luku 4)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 4 ja sen perusteluista

Luvussa 4 asetetut erilliskeräysvelvoitteet ovat välttämättömiä asetettujen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Jotta tavoitteisiin voitaisiin päästä, on erilliskeräysvelvoitteiden tiukentamisen ohella kuitenkin jatkossa edistettävä edelleen kuntien mahdollisuuksia ja oikeuksia organisoida asumisen jätehuoltoa yhtenä kokonaisuutena siten, että kaikki jätehuollon ohjauskeinot ml. uusien keräysjärjestelmien käyttö, taloudellinen ohjaus taksapolitiikalla ja uusien innovaatioiden edistäminen keskitetyn kilpailutuksen keinoin ovat kokonaisuudessaan kuntien käytettävissä.

Asetusluonnoksen perusteluissa on esitetty niin biojätteiden kuin pakkausjätteidenkin osalta yhdeksi keräyksen toteuttamiskeinoksi kimppa- tai korttelikeräysjärjestelmiä sekä erilaisia monilokerokeräysjärjestelmiä. Kunnalla ei kuitenkaan ole nykyisen jätelain puitteissa mahdollisuutta velvoittaa kiinteistönhaltijoita liittymään kimppa- tai korttelikeräysjärjestelmiin vaan niihin kuulumisen on kiinteistönhaltijalle aina vapaaehtoista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi korttelikeräys, joka voisi joillakin alueilla olennaisesti tehostaa kuljetusta ja parantaa palveluiden saatavuutta, ei ole vaihtoehto kiinteistöittäiselle keräykselle vaan sitä voidaan ylläpitää korkeintaan rinnakkain kiinteistöittäisen keräyksen kanssa. Vapaaehtoisuuden pohjalta korttelikeräykseen kuuluvat asiakkaat voivat kuitenkin päättää jossain vaiheessa siirtyä omien kiinteistökohtaisten astioiden käyttäjiksi, jolloin riisinä on, että kunnan rakentamalla korttelikeräysjärjestelmällä olekaan enää riittävästi käyttäjiä eikä sen ylläpitokustannuksia saada katettua. Ehtona korttelikeräyksen laajamittaiselle ja toimivalle kehittämiselle onkin se, että kunnalla olisi oikeus päättää keräyksen järjestämisestä korttelikeräyksenä ja kiinteistönhaltijoilla olisi velvollisuus luovuttaa jätteensä tällaiseen keräykseen.

Korttelikeräys on nykyisin käytännössä toteutettavissa tehokkaasti vain uusilla asutusalueilla, joilla sen käyttöön voidaan velvoittaa esim. kaavamääräyksiin tai tonttien luovutus sopimuksissa. Nämäkään ohjauskeinot eivät kuitenkaan ole jätehuollon järjestämisestä vastaavien viranomaisten taikka jätehuollon palvelutehtäviä hoitavien kuntayhtiöiden käytettävissä.

Erilaisten monilokerokeräysjärjestelmien mahdollisimman tehokkaan käytön estää joillakin alueilla se, että eri jätelajien osalta on käytössä eri kuljetusjärjestelmät. Tällaisilla kaksoisjärjestelmän aluilla ei ole mahdollista järjestää monilokeropalvelua, jossa kerättäisiin erilliskerättävien jätteiden lisäksi myös sekalaista yhdyskuntajätettä (esim. kaksilokeroastia sekajätteelle ja biojätteelle) mikä voisi olla toimiva ja tilaa säästävä ratkaisu esimerkiksi pienten asuinkiinteistöjen jätehuollossa.

Samaa materiaalia olevien jätteiden yhteiskeräys

Kuntien ja tuottajien yhteistoimintavelvoite pakkausjätteiden keräämisessä luo mahdollisuudet sille, että pakkausjätteitä ja samaa materiaalia olevia kunnan vastuulle kuuluvia jätteitä voidaan kerätä kiinteistöillä samoihin astioihin. Metallipakkausten ja pienmetallin osalta järjestelmä on jo yleisesti käytössä ja toimii hyvin. Luonnoksen 20 ja 23.1 §:ssä asetetut vaatimukset ohjaavat kehittämään

yhteiskeräystä myös muovijätteen osalta, mikä tehostaa keräystä ja helpottaa jätehuollon järjestämistä varsinkin kiinteistöillä, joilla on vain vähän tilaa useille eri jäteasioille. Muovin yhteiskeräyksen aloittaminen edellyttää kuitenkin osapuolten välistä sopimista asiasta.

22 § Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys

Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden saavuttamisen kannalta on tärkeää, että kierrätykseen soveltuvien jätteen erilliskeräysvelvollisuudet ulotetaan koskemaan myös muuta kuin asumisessa syntyvää jätettä, josta ei ole voinut kaikilta osin antaa kunnallisia jätehuoltomääräyksiä.

Luonnoksen 22 §:n sanamuodon perustella on ilmeistä, että siinä mainitut erilliskeräysvelvoitteet eivät tulisi koskemaan kertaluonteisia tai harvakseltaan toistuvia yleisötapahtumia (kuten esim. suuria urheilutapahtumia, konsertteja), joissa voi kuitenkin syntyä lyhyessä ajassa suuria määriä erilliskerättäviä jätteitä. Nykyisin näiden yleisötilaisuuksien jätehuollosta on määrätty kuntien jätehuoltomääräyksissä lähinnä roskaantumisen ehkäisemiseksi. Valtakunnallisesti yhtenäisten erilliskeräysvelvoitteiden asettaminen myös suurille yleisötapahtumille olisi tarkoituksenmukaista kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.

Kirjanpito jätteistä, siirtoasiakirja ja viranomaiselle toimitettavat tiedot (luku 5)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 5 ja sen perusteluista.

39 § Jätteen kuljettajan, välittäjän ja kerääjän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Luonnoksen 39.2 §:n mukainen jätteen kuljettajan velvollisuus antaa vastaanottajalle tieto luovuttamansa yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen määrästä eriteltynä asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen on tarpeellinen, jotta kunnalla on mahdollisuus saada tieto kunnan määräämiin käsittelypaikkoihin toimitettujen kunnan vastuulle kuuluvien jätteen ml. saostus- ja umpisäiliölietteiden määrästä ja virroista. Velvollisuutta tulisi täsmentää siten, että tiedonannossa olisi eriteltävä toisistaan saostussäiliölietteet umpisäiliölietteet, koska kiinteistönhaltijan kuljetusjärjestelmässä tämä tieto voidaan saada vain jätteen kuljettajalta ja sen saaminen voi olla tarpeen esimerkiksi sen vuoksi että eri lietelaaduilla on eri käsittelykustannukset ja vastaanottohinnat. Tieto voitaisiin mahdollisesti sisällyttää ilmoitettavaksi siirtoasiakirjassa.

44 § Kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavat tiedot biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöillä

Biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä tiedottaminen on välttämätöntä, jotta viranomaisilla on mahdollisuus seurata ja valvoa biojätteen erilliskeräysvelvoitteen noudattamista tai sille vaihtoehtoista pienimuotoista käsittelyä.

Biojätteen pienimuotoisen käsittelyn aloittamisesta ilmoittaminen ja erityisesti tietojen säännöllinen päivittäminen tulee aiemman kokemuksen perusteella tuottamaan ongelmia. Kiinteistönhaltijan tiedonantovelvoitteet olisikin erityisesti päivitettävien tietojen osalta pyrittävä pitämään mahdollisimman yksinkertaisina siten, että vain seurannan ja tilastoinnin kannalta välttämättömiä tietoja päivitetään säännöllisesti. Säännölliseksi päivitykseksi voisi riittää tieto mahdollisista käsittelyssä tapahtuneista muutoksista aiempaan ilmoitukseen verrattuna.

Muut asetuksen säännökset

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen muista säännöksistä ja niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetukset ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista ympäristönsuojelusta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettuihin asetuksiin sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista kaatopaikka-asetukseen sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetusta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksesta ja sen perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetukset käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annettuihin asetuksiin ja niiden perusteluista.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista mahdollisista jätealan asetuksiin liittyvistä asioista.

-

Suhonen Veli-Matti
Turun kaupunki Kaupunkiympäristötoimiala - Lounais-Suomen
jätehuoltolautakunta